

การออกแบบนาฏศิลป์สร้างสรรค์ จากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำตี้ The Creation of a Creative Dance of Dresses among Tai Khamti Women

ณัฐพัฒน์ ผลพิกุล*

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคานาฏศิลป์จากแนวคิดวิถีชีวิตทางด้านเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำตี้ ในประเทศอินเดีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหารูปแบบตามองค์นาฏศิลป์ทั้ง 8 องค์ประกอบ คือการออกแบบ บทการแสดง การคัดเลือกนักแสดง การออกแบบลีลา การออกแบบเครื่องแต่งกาย การออกแบบเสียง และดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง การออกแบบพื้นที่การแสดง การออกแบบแสง และการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง

ผลของการวิจัยนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่มีแนวคิดจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำตี้พบว่า การออกแบบบทการแสดงนำแนวคิดมาจากวิถีชีวิตและประเพณีของชาวไทคำตี้ การออกแบบลีลาผู้วิจัย ใช้ทักษะนาฏศิลป์ร่วมสมัยและการเคลื่อนไหวร่างกายแบบในชีวิตประจำวัน (Everyday Movement) การคัดเลือกนักแสดงที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ร่วมสมัยจำนวนสองคนประกอบด้วย ผู้ชายหนึ่งคนและผู้หญิงหนึ่งคนการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดงผู้วิจัยเลือกใช้กระบอกไม้ไผ่มาเป็นสัญลักษณ์ประกอบการแสดง การออกแบบเสียงและดนตรีคำนึงถึงบรรยากาศความเป็นธรรมชาติ การออกแบบพื้นที่ผู้วิจัยออกแบบให้ผู้ชมได้สามทิศทางเท่านั้น คือ ด้านหน้าและด้านข้างทั้งสอง และในส่วนของ การออกแบบแสงจะต้องอารมณ์ความรู้สึกที่สอดคล้องกับบทเพลงเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลภาคสนามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัย ณ อำเภอท่าทราย รัฐอรุณาจัลประเทศ ประเทศอินเดีย เพื่อนำมาสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบนาฏศิลป์สร้างสรรค์ อีกทั้งผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมทางด้านเครื่องแต่งกายอันเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทคำตี้ให้เป็นที่แพร่หลายและประจักษ์ในระดับนานาชาติต่อไป

คำสำคัญ: นาฏศิลป์สร้างสรรค์ / เครื่องแต่งกาย / ไทคำตี้

* อาจารย์ ดร. สาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Abstracts

This creative dance study on the way of life notion of dresses among Tai Khamti women in India aims to investigate patterns of dance arts of eight elements. They are creations of a dance script, casting, movements, costumes, sound and music, space for dance, lighting, and dance equipment.

The findings from this creative dance adopted from the notion of Tai Khamti women's dresses were that the design of the dance was derived from Tai Khamti people's way of life and traditions. The design of the movements was from contemporary dance and everyday movements. For casting, one man and one woman who were skillful at contemporary dance were recruited. As for the design of dance equipment, the researcher selected bamboo as a symbol of the dance. For sound and music, the natural atmosphere was considered. For space for the dance, audience was able to watch in only three angles, namely the front and the two sides except the back of dancers. For lighting, it would especially be in consistent with the music.

In addition, the researcher conducted field research by interviewing those involved at Namsai District, Arunachal Pradesh in India in order to analyze data and subsequently create a creative dance. The researcher also hopes to preserve the culture of unique dresses of the Tai Khamti to be well known and evident at an international level.

Keywords: Creative Dance / Dresses/ Tai Khamti

บทนำ

ชาวไทคำตี่หนึ่งในกลุ่มของคนเผ่าไท ที่อาศัยอยู่ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐบาลจัดประเทศเขตตำบลน้ำทรายประเทศอินเดีย ชาวไทคำตี่ในอดีตได้เดินทางข้ามมาจากแนวเทือกเขาในเขตชายแดนระหว่างประเทศอินเดียและประเทศพม่ามาสู่ที่ราบลุ่มแม่น้ำพรหมบุตรในแถบเทือกเขาหิมาลัยของประเทศอินเดียในปัจจุบัน และได้ตั้งพื้นที่อยู่อาศัยจนกลายเป็นพลเมืองของคนในประเทศอินเดียซึ่งชาวไทคำตี่มีรูปร่างหน้าตา รวมถึงผิวพรรณที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้คนในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้วิถีชีวิตและประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทคำตี่ที่สำคัญในหลากหลายด้านสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นได้ชัดเจน คือการนับถือพระพุทธศาสนาที่อยู่บนรากฐานทางวัฒนธรรมเช่นเดียวกับชาวไทยส่วนใหญ่ นอกจากนี้วัฒนธรรมของชาวไทคำตี่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในเรื่องเครื่องแต่งกาย คือ ผู้ชายจะนุ่งผ้าเรียกว่า “ผ้าน้อย” หรือ “โสร่ง” ซึ่งคล้ายคลึงกับชาวพม่าและผู้หญิงนั้นจะนุ่งผ้าขึ้นแต่สิ่งที่เป็นจุดเด่นของเครื่องแต่งกายผู้หญิงชาวไทคำตี่ คือ ผู้หญิงชาวไทคำตี่หลังจากที่แต่งงานจะเปลี่ยนวิธีการนุ่งขึ้น โดยจากเดิมก่อนแต่งงานจะนุ่งผ้าขึ้นเป็นลวดลายมีสีสัน มีการปกประดับลวดลายสวยงาม แต่ภายหลังจากที่ได้แต่งงานแล้วนั้น ผู้หญิงจะนุ่งผ้าขึ้นเป็นสีพื้นโทนมเข้มหรือสีดำสนิทและสวมทับด้วยผ้าฝ้ายทอสีเขียวที่มีการใช้เทคนิคของการขีดผ้าให้เกิดลวดลายคาดทับด้วยเข็มขัดทอที่มีลายยาวพันรอบเอวเรียกว่า “ผ้ารังวัด” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้รู้ว่าผู้หญิงคนนั้นได้แต่งงานหรือได้ออกเรือนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเกิดแรงบันดาลใจในการนำวัฒนธรรมทางด้านเครื่องแต่งกายประจำท้องถิ่นของผู้หญิงชาวไทคำดีมาสร้างสรรค์เป็นการแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ที่นำเสนอถึงวิถีชีวิตของผู้หญิงชาวไทคำดีเพื่อเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวไทคำดีผ่านผลงานทางนาฏศิลป์ในรูปแบบใหม่ให้เป็นที่รู้จักในระดับชาติและนานาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสรรค์การแสดงจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำดี
2. เพื่อศึกษารูปแบบทั้ง 8 องค์ประกอบในผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารและบทความทางวิชาการต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชาวไทคำดี ณ วัดกองมูค่า รัฐอรุณาจัลประเทศ ตำบลน้ำทราย ประเทศอินเดีย
2. ศึกษาข้อมูลภาคสนามจากสมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำดี (Tai Youth Association of Chongkham Circle, Tai Khamti Heritage & Literature) รัฐอรุณาจัลประเทศ ตำบลน้ำทราย ประเทศอินเดีย
3. เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เช่น การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ของไทยผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัฒนธรรมชาวไทคำดี และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้
4. ออกแบบผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์จากแนวคิดเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำดี

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากอำเภอน้ำทราย รัฐอรุณาจัล ประเทศอินเดีย ตั้งแต่วันที่ 13-31 ตุลาคม พ.ศ.2562 โดยการลงพื้นที่ ณ วัดกองมูค่า ซึ่งเป็นที่รวมตัวในการทำกิจกรรมของสมาชิกที่อยู่ในสมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำดี (Tai Youth Association of Chongkham Circle, Tai Khamti Heritage & Literature) ซึ่งสมาคมที่กล่าวมาข้างต้นจะผลักดันให้ชาวไทคำดีนั้นได้เรียนรู้ภาษาไทคำดี รวมถึงการฝึกฝนทักษะทางด้านศิลปะการแสดง โดยจะมีการเรียนการสอนการขับร้องพ็อนรำในลักษณะที่คิดค้นขึ้นมาใหม่หรือการได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมที่อยู่ใกล้เคียงนอกจากนี้จะนิยมแต่งเพลงที่มาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ อาชีพ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ซึ่งในระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาในเรื่องของเครื่องแต่งกายในด้านต่าง ๆ ของผู้หญิงชาวไทคำดีจนพบว่าการนุ่งผ้าซิ่นของผู้หญิงชาวไทคำดีนั้นมีสองรูปแบบด้วยกัน คือ รูปแบบแรกผู้หญิงสาว หรือที่ชาวไทคำดีจะเรียกกันว่า “พาสาว” จะนุ่งผ้าซิ่นที่เป็นลายสีสันทวยงามหรือปักลวดลายต่าง ๆ ที่หลากหลายรูปแบบแต่ในรูปแบบที่สองจะเปลี่ยนแปลงไปต่อเมื่อผู้หญิงสาวได้แต่งงานมีคู่ครองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (พระวิมาละ ติสสะ สัมภาษณ์. 30 ตุลาคม 2562)

ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นสร้างสรรค์เป็นผลงานทางนาฏศิลป์ที่มีแนวคิดหลักมาจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำดี อำเภอน้ำทราย รัฐอรุณาจัล ประเทศอินเดีย โดยใช้รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานจากองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ทั้ง 8 องค์ประกอบดังนี้

1. การออกแบบบทการแสดง
2. การคัดเลือกนักแสดง
3. การออกแบบลีลา
4. การออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง
5. การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย
6. การออกแบบเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง
7. การออกแบบแสง
8. การออกแบบพื้นที่การแสดง

ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดในการออกแบบในแต่ละองค์ประกอบไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 ลักษณะการใช้กระบองไม้ไผ่ในบทการแสดง
ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำดี

1. การออกแบบบทการแสดง ผู้วิจัยได้นำรูปแบบประเพณีสงกรานต์ของชาวไทคำดีซึ่งประเพณีสงกรานต์ของชาวไทคำดีมีจุดเด่นที่มีการนำกระบองไม้ไผ่มาใส่น้ำแทนขันตักน้ำ โดยกระบองไม้ไผ่นิยมนำมาใช้ในการสรงน้ำพระหรือเป็นอุปกรณ์สำหรับตักน้ำเล่นกันของชาวไทคำดีในประเพณีสงกรานต์ ผู้วิจัยจึงได้นำลักษณะการเล่นน้ำสงกรานต์ของชาวไทคำดีมาเป็นโครงบททางการแสดงในครั้งนี้ ในการออกแบบบทการแสดง ผู้วิจัยได้แบ่งการแสดงออกเป็นทั้งสิ้นสามองค์ โดยองค์ที่หนึ่งเป็นการกล่าวถึงหนุ่มสาวชาวไทคำดีในประเพณีสงกรานต์โดยการออกมาพบปะกันในประเพณีสงกรานต์องค์ที่สองเป็นการเกี่ยวพาราสีของหนุ่มสาว ที่ให้ความหมายถึงการ

จับกัน โดยการใช้การเล่นน้ำสงกรานต์เป็นสื่อกลางในการเข้าหาหรือทักทายกัน และจบลงด้วยองค์ที่สาม กล่าวถึงหนุ่มสาวทั้งคู่ได้แต่งงานและครองคู่กันอย่างมีความสุข โดยในองค์ที่สามจะเป็นจุดสำคัญของการแสดง โดยนักแสดงผู้หญิงจะเปลี่ยนชุดการแสดงจากผ้าซิ่นแบบหญิงสาว เป็นผ้าซิ่นแบบผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว หรือที่ชาวไทคำดีเรียกผู้หญิงลักษณะนี้ว่า “มีเค็ง”

2. การคัดเลือกนักแสดงผู้วิจัยได้คัดเลือกนักแสดงจากผู้ที่มีทักษะทางนาฏศิลป์ร่วมสมัยและมีทักษะทางด้านนาฏศิลป์ในหลากหลายด้าน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากนักแสดงที่มีประสบการณ์ทางด้านศิลปะการแสดงในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ละคร นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สากล เป็นต้น เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ที่หลากหลายจะมีความเข้าใจต่อระบบการทำงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์ อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่เวลาให้กับการฝึกซ้อมได้เป็นอย่างดี และในส่วนตัวทางด้านของกายภาพนักแสดงผู้หญิงจำเป็นที่จะต้องรูปร่างที่สมส่วนและมีส่วนสูงที่ต่ำกว่าฝ่ายชายเพื่อให้ลักษณะของการแสดงนั้นมีความเหมาะสมและสวยงาม อีกทั้งเป็นการให้ความรู้สึกที่ผู้ชายเป็นผู้ที่ปกป้องดูแลผู้หญิง

ภาพที่ 2 (บน) ลักษณะของนักแสดงผู้ชายและ
ผู้หญิง (ที่มา : สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและ
วรรณกรรมไทคำตี้)

ภาพที่ 3 (ซ้าย) บุคลิกและลักษณะของนัก
แสดงผู้ชายและผู้หญิง ที่มา: สมาคมมรดกทาง
วัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

3. การออกแบบลีลา ผู้วิจัยได้เลือกใช้ทักษะทางด้านนาฏศิลป์ร่วมสมัย โดยการนำลีลาการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวันของชาวไทคำตี้มาประยุกต์กับนาฏศิลป์ไทย ให้เกิดเป็นนาฏศิลป์ประยุกต์ ซึ่งข้อสังเกตที่พบจากการลงพื้นที่กับกลุ่มศิลปินชาวไทคำตี้นั้นจะเห็นได้ว่าชาวไทคำตี้จะนิยมรำรำในลักษณะของการม้วนข้อมือสลับไปมา ลีลาของมือจะมีความพลิ้วไหวตลอดเวลา ซึ่งในการนี้ ผู้วิจัยได้นำลักษณะดังกล่าวมาประยุกต์กับการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ในครั้งนี้ อีกทั้งเลือกใช้ลีลาการเคลื่อนไหวแบบในชีวิตประจำวัน (Everyday Movement) เช่น ท่าทางการเดิน การนั่ง การเล่นน้ำ การวิ่ง การไหว้ เป็นต้น โดยผู้วิจัยได้ประดิษฐ์ท่าให้มีความเรียบง่ายมากที่สุด เพื่อให้เกิดความสมจริงตามวิถีชีวิตของชาวไทคำตี้

ภาพที่ 4 ลีลาการเคลื่อนไหวในการแสดงองค์ที่สาม
 ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

ภาพที่ 5 ลีลาการเคลื่อนไหวในการแสดงองค์ที่สอง
 ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

6

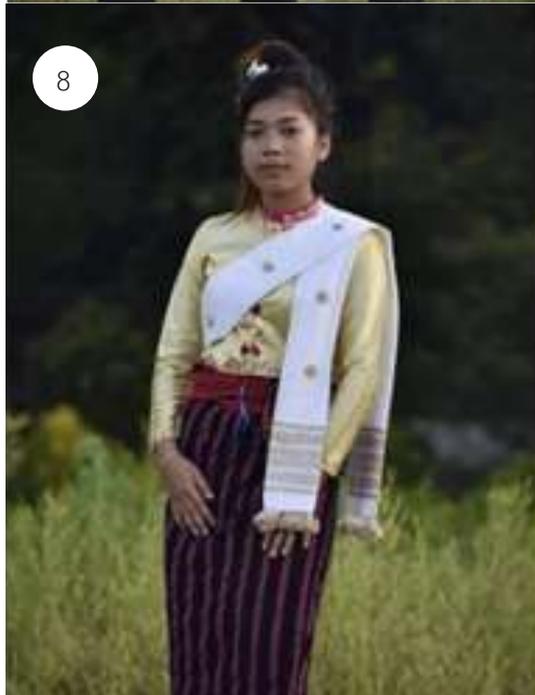
4. การออกแบบอุปกรณ์ ผู้สร้างสรรค์ผลงานเลือกใช้กระบอกไม้ไผ่ที่พบได้ในประเพณีสงกรานต์ของชาวไทคำตี้ เนื่องจากกระบอกไม้ไผ่นั้นมีความสอดคล้องกับบทการแสดงที่ได้กล่าวมาข้างต้น นอกจากนี้กระบอกไม้ไผ่ที่ใช้ในประเพณีสงกรานต์ของชาวไทคำตี้ได้ออกแบบให้มีหูที่จับได้เพื่อสะดวกต่อการใช้งาน และมีการเหลาลำกระบอกให้เป็นลวดลาย มีลักษณะเป็นลายยาวตรง สีอ่อนสลับเข้ม แต่ไม่มีการตกแต่งเพิ่มเติมจะใช้พื้นสีเดิมของกระบอกไม้ไผ่ที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้นำกระบอกไม้ไผ่มาออกแบบร่วมกับลีลาท่าทางต่าง ๆ ของการแสดงในครั้งนี้ในช่วงแรกของการแสดง

7

ภาพที่ 6 กระบอกไม้ไผ่ที่ใช้ในประเพณีสงกรานต์ของชาวไทคำตี้ ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

ภาพที่ 7 การแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำตี้หลังจากที่แต่งงานแล้ว ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

8

ภาพที่ 8 การแต่งกายของผู้หญิงสาวชาวไทคำตี้ ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำ

5. การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายนั้นเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นแนวคิดหลักและแรงบันดาลใจต่อการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยคำตี้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงมาเป็นองค์ประกอบหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน ฝ่ายผู้ชายจะนุ่งโสร่งมีลายสวมเสื้อคอตั้งผ้าฝ้ายแขนยาวสีขาวห่มผ้าพาดบ่าข้างซ้ายที่มีลวดลายปักด้วยดินสีทองฝ้ายผู้หญิงสวมเสื้อแขนยาว ห่มสไบบนบ่าข้างซ้ายปักลวดลายด้วยดินสีทองเช่น

9

10

11

เดียวกัน นุ่งผ้าซิ่นลายตรงยาว ซึ่งในส่วนของผู้หญิงจะถูกแบ่งออกเป็นสองช่วงด้วยกัน คือ ช่วงแรกจะนุ่งซิ่นที่มีลายสีสันสดใส แต่ในช่วงท้ายของการแสดง คือ องค์กรที่สาม นักแสดงจะแสดงบทบาทแต่งงานเป็นสัญลักษณ์ที่จะแสดงให้เห็นว่าได้เป็นการออกเรือนแล้วนักแสดงผู้หญิงจะเปลี่ยนการนุ่งผ้าซิ่นจากเดิมที่เป็นสีสันสดใสกลายเป็นผ้าซิ่นสีดำสนิทและทับด้วยผ้าฝ้ายสีเขียวมีลายขีดที่เรียกว่า “ผ้ารังวัด” ในขณะที่ผู้ชายยังคงแต่งกายเช่นเดิม

ภาพที่ 9 การแต่งกายของผู้ชายชาวไทคำตี้ ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

ภาพที่ 10 และ ภาพที่ 11 เครื่องดนตรีกลองและฉาบประกอบการแสดง ที่มา: สมาคมมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทคำตี้

7. การเลือกสถานที่สำหรับการแสดงในงานวิจัยครั้งนี้สถานที่แสดงนั้นผู้วิจัยได้ออกแบบให้

สามารถแสดงได้ทั้งในพื้นที่แบบโรงละครหรือเวทีกลางแจ้งก็ได้แต่ในขณะเดียวกันในส่วนของผู้ชมนั้นสามารถรับชมได้เพียงด้านหน้าและด้านข้างของทั้งสองข้างเท่านั้น ไม่สามารถรับชมได้จากด้านหลัง เนื่องจากลักษณะของภาพการแสดงนั้นจะไม่สามารถรับชมได้จากด้านข้างและหลัง เนื่องจากเพื่ออรรถรสในการรับชมการแสดงและทำให้ผู้ชมสามารถรับชมการสื่อสารของนักแสดงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 12 ตัวอย่างลักษณะเวทีที่ใช้ในการแสดงจากฝั่งที่นั่งของผู้ชมและฝั่งเวทีสำหรับการแสดง
ที่มา: โรงละคร BU Theatre มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

8. การออกแบบแสงสำหรับการแสดงผู้วิจัยเลือกใช้แสงที่ให้ความหมายตามบรรยากาศและบทของการแสดงเป็นสำคัญช่วงแรกเป็นการกล่าวถึงหนุ่มสาวชาวไทคำดีในประเพณีสงกรานต์โดยการออกมาพบปะกันในประเพณีสงกรานต์ ผู้วิจัยเลือกใช้แสงที่ให้อารมณ์ของเวลากลางวัน โดยใช้แสงโทนสว่างและแสงสีส้มที่ให้ความหมายของแสงแดด และในช่วงที่สองเป็นการเกี่ยวพาราสีของหนุ่มสาวที่ให้ความหมายถึงการจับกัน เลือกใช้แสงที่ให้อารมณ์ความรู้สึกถึงความรัก โดยใช้สีแดงอ่อน ในขณะที่เดียวกันต้องการสื่อให้เห็นถึงบรรยากาศของความเป็นธรรมชาติ โดยใช้แสงสีเขียวอ่อนและสีเขียวเข้มสลับกันซึ่งให้สอดคล้องกับบทเพลงที่มีเสียงของลมพัด เสียงลำธารน้ำไหล เป็นต้น ในช่วงสุดท้ายผู้วิจัยต้องการให้เห็นความรู้สึกของความสุขของนักแสดงทั้งสองคนจึงเลือกใช้แสงสีขาวปกติและใช้ไฟส่องมาที่นักแสดงแค่เพียงสองคนเท่านั้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ที่มาจากแนวคิดเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำดีพบว่า การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์จากแนวคิดเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำดีนั้นยังไม่มีใครเคยประดิษฐ์มาก่อน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลในเรื่องของเครื่องแต่งกายเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานทางด้านนาฏศิลป์ การแสดงชุดนี้เป็นการทดลองในระยะเริ่มต้นซึ่งยังพบจุดบกพร่องในหลายส่วนของการแสดง เช่น การแสดงนั้นผู้แสดงเพียงสองคนจึงทำให้ภาพการแสดงนั้นยังไม่สมบูรณ์ในด้านของเนื้อหาเท่าที่ควร ในส่วนของการออกแบบบทการแสดงสามารถเพิ่มเรื่องราวทางวัฒนธรรมหรือประเพณีอื่น ๆ ลงไปในบทการแสดงได้อีกเพื่อให้บทของการแสดงมีความน่าสนใจและได้นำเสนอวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่สำคัญของผู้หญิงชาวไทคำดีการออกแบบลีลาในการแสดงการครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกับนาฏศิลป์ในแบบฉบับของไทยอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากนาฏศิลป์ไทยนั้นจะมีการใช้น้ำหนักในการกรีดกายของข้อมือและนิ้วมือที่เป็นลักษณะของการเกร็งนิ้วมือ แต่ในขณะที่การรำรำในลักษณะของชาวไทคำดีจะค่อนข้างพลิ้วไหวไม่ใช้น้ำหนักข้อมือ การคัดเลือกนักแสดงนั้นจะต้องมีความเหมาะสมกับบทบาท ซึ่งในการทดลองออกแบบการแสดงในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้นักแสดงชาวไทคำดีทั้งผู้ชายและผู้หญิง จึงทำให้การถ่ายทอดอารมณ์และลีลานั้นมีความสมบูรณ์ในด้านของความรักที่สื่อสารเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการสื่อสารผ่านการแสดงอีกทั้งการออกแบบลีลาผู้วิจัยได้เลือกใช้ลีลาที่เรียบง่ายและมีความสมจริงจึงทำให้การเคลื่อนไหวต่าง ๆ ค่อนข้างชัดเจนและถ่ายทอดเรื่องราวให้เข้าใจได้เป็นอย่างดีในลักษณะของการเคลื่อนไหวร่างกายแบบในชีวิตประจำวัน (Everyday Movement) การออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดงผู้วิจัยเลือกใช้กระบอกลมไม้ไผ่ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับบทการแสดงจึงทำให้ภาพในการแสดงนั้นเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้นอีกทั้งกระบอกลมไม้ไผ่นั้นเป็นอุปกรณ์ที่อยู่ในประเพณีสงกรานต์ที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นโครงบของการแสดงในครั้งนี้ด้วยนอกจากนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์ในทางวิถีชีวิตของชาวไทคำดีที่ยังคงใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม ส่วนการออกแบบเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงมีความสอดคล้องกับการแสดงและส่งผลให้การแสดงนั้นชัดเจนเนื่องจากในการทดลองผู้วิจัยได้ใช้วิธีการบรรเลงดนตรีสดจึงทำให้ผู้ชมนั้นเกิดอารมณ์ในการรับชมได้ดียิ่งขึ้น การออกแบบพื้นที่การแสดงในการทดลองครั้งแรกมีข้อจำกัดที่จะต้องแสดงในเวทีขนาดเล็กจึงส่งผลให้นักแสดงนั้นไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้เต็มที่เท่าที่ควรและในส่วนของการออกแบบแสงในครั้งนี้ทำให้ภาพการแสดงบนเวทีสวยงามและมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากทำให้สัมผัสได้ถึงบรรยากาศที่เป็นไปตามบทของการแสดงและเครื่องแต่งกายซึ่งเป็นที่เป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นแนวคิดหลักของผู้วิจัยที่นำมาสร้างสรรค์การแสดงในครั้งนี้ ซึ่งกล่าวได้ว่าผู้วิจัยไม่ได้สร้างสรรค์ชิ้นใหม่

แต่เป็นการนำเครื่องแต่งกายประจำท้องถิ่นของชาวไทคำตี้ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะอยู่แล้วนั้นมานำเสนอผ่านผลงานทางนาฏศิลป์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์จากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำตี้ยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันที่ผู้หญิงนั้นจะต้องแสดงออกให้ผู้คนได้ทราบผ่านเครื่องแต่งกายว่าผ่านการแต่งงานมาแล้วหรือยังไม่ได้แต่งงาน ในขณะที่ฝ่ายชายนั้นยังคงแต่งกายเช่นเดิม ซึ่งในส่วนนี้เป็นข้อสังเกตที่ผู้วิจัยได้เล็งเห็นเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้และเป็นแนวทางที่จะพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานได้ในครั้งต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำเสนอวัฒนธรรมทางด้านเครื่องแต่งกายอันเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทคำตี้ให้เป็นที่ประจักษ์ในวงกว้าง
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาให้แก่ นิสิต นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และสามารถต่อยอดองค์ความรู้ในครั้งต่อไป
3. การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์จากแนวคิดเครื่องแต่งกายของผู้หญิงชาวไทคำตี้ สามารถเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์ผลงานที่มาจากแนวคิดเครื่องแต่งกายอื่น ๆ ได้

บรรณานุกรม

วลัยลักษณ์ ทรงศิริ.(2559, 27 มกราคม). *เที่ยวหา ถามข่าว เยี่ยมเยือน คนไตคำตี้ ณ อรุณาจักรประเทศ, อินเดีย.*[เว็บไซต์].เข้าถึงได้จาก <http://lek-prapai.org/home/view.php?id=5107>
